

Mál nr. 417/2019**M og
V vegna slysatryggingar launþega X****Slyshugtakið og takmörkun ábyrgðar vegna líkamstjóns 9. júní 2016.****Gögn.**

Málskot móttakið 4. desember 2019 ásamt fylgiskjölum.

Bréf V, dags. 20. febrúar 2020, ásamt vátryggingarskilmálum og tölvupóstsamskiptum X og V.

Bréf lögmanns M, dags. 30. mars 2020.

Málsatvik.

Hinn 9. júní 2016 varð M fyrir líkamstjóni á þáverandi vinnustað sínum. Í málskoti kemur fram sú lýsing lögmanns M á atvikum að M hafi verið að vinna við að þrifa þvottakar og í lok vinnudags hafi plast náð að festast í þeytivindu karsins þannig að hún stöðvaðist. M hafi þá opnað vinduna og notað skiptilykil til að losa plastið og þegar það losnaði hafi vindan farið af stað og skiptilykillinn þannig skorist inn í hönd M. Í málinu liggur ekki fyrir undirrituð tjonstilkynning frá M sjálfum en í tölvupósti frá samstarfsmanni hans lýsir sá atvikinu þannig að hann hafi staðið 20 metra frá M þegar M hafi staðið við þeytivinduna og verið að pota með skiptilykli ofan í tromlu hennar. Samstarfsmaðurinn segir ennfremur að op á tromlunni hafi verið lokað þegar þeytivindan var í gangi og hann hafi heyrt hvell og þá snúið sér við og séð M bakka frá vinudnni og halda um hendina um leið og skiptilykillinn datt á gólfið fyrir framan hann.

M telur að bótaskylda sé fyrir hendi úr slysatryggingu launþega hjá X og vísar til gildissviðs hennar í 8. gr. vátryggingarskilmála og að skilyrði slyshugtaksins sem þar er skilgreint hafi verið uppfyllt. M vísar því á bug að líkamstjón hans hafi ekki komið til án vilja hans, eins og áskilið er í 8. gr. skilmálanna. M vísar til framburðar vitnis vegna atviksins og þess að X hafi ekki hlutast til um að rannsaka sérstaklega orsakir slyssins þegar það varð eða hlutast til um að tilkynna það til Vinnueftirlits ríkisins, sbr. fyrirmæli í 79.-81. gr. laga nr. 46/1980. Þannig telur M að verði að leggja frásögn hans til grundvallar varðandi málavaxtalýsingu. Einnig vísar M til þess að í tölvupósti sem V lagði fram dags. 17. janúar 2020 komi fram að plast hafi getað stíflast í vélinni.

V vísar til þess í fyrsta lagi að félagið hafi aldrei fengið skriflega lýsingu beint frá M með lýsingu á aðdraganda atviksins og telur að M hafi sjálfur án ástæðu stungið skiptilykli ofan í. V hefur eftir fulltrúum X að M hafi ekki getað gefið skýringu á því á vettvangi hvers vegna hann hafi rekið skiptilykil í vélina. Einnig mótmælir V að tjonstafvikið hafi orðið á vinnutíma og telur að vinnudegi hafi verið lokið og þeytivinda þvottakarsins hafi verið að keyra sig niður. Það hafi síðan tíðkast að þegar vélin hafi verið búin að keyra sig niður að hún hafi verð opnuð og þriffin, en skiptilykill hafi ekki verið notaður til þessa. V vísar til gildissviðsákvæðis vátryggingarskilmála þar sem slys sé skilgreint sem skyndilegur, utanaðkomandi atburður sem veldur tjóni á líkama vátryggðs og gerist án vilja hans. V vísar til þess að rannsókn Vinnueftirlits hefði ekki breytt neinu um það hvort og hvernig atvikið hafi verið upplýst, það hafi gerst í lok vinnudags og afleiðingar ekki ljósar þannig að skylda til tilkynningar hafi verið strax fyrir hendi. V telur að sýnt sé fram á með framburði vitnis og fulltrúa X að M hafi sjálfur sýnt þá háttsemi að stinga skiptilykli ofan í tromlu vélar. V telur að það sé atburður sem varð með vilja M og þannig sé skilyrði slyshugtaksins ekki uppfyllt. V áskilur sér einnig rétt til að koma fram með fleiri röksemdir ef tilefni verður til.

Álit:

Þegar litið er til gagna málsins verður að telja óumdeilt að líkamstjón M megi rekja til þess að skiptilykill sem M var að nota kipptist við í hönd hans og skarst inn hana með þeim afleiðingum að skurður, sem var síðan saumaður, myndaðist í lófa M og þegar hann leitaði til læknis var hann skv. læknisvottorði mjög verkjaður við skoðun. Ágreiningur er hins vegar um hvernig það atvikaðist að skiptilykillinn skarst inn í lófa M og hvort það hafi verið vegna skyndilegs, utanaðkomandi atburðar sem gerðist án vilja M.

Í 8. gr. váttryggingarskilmála V er gildissvið slysatryggingar launþega skilgreint með þeim hætti að „Með hugtakinu slys er átt við skyndilegan utanaðkomandi atburð sem veldur meiðslum á líkama þess sem váttryggður er og gerist án vilja hans.“ Þegar litið er til þess hvað felst í merkingu hugtaksskilyrðisins „án vilja“ verður að líta til þess að sterk tengsl eru þar við ákvæði 89. gr. og 90. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 um heimildir váttryggingafélags til að takmarka ábyrgð sína vegna tiltekinnar háttsemi váttryggðs. Váttryggður ber almennt sönnunarbyrði um að þau skilyrði sem koma fram í gildissviðsákvæðum váttryggingarsamninga séu uppfyllt og ef þau eru uppfyllt bera váttryggingafélög sönnunarbyrði um að skilyrði mögulegra takmörkunarákvæða eigi við.

Þegar litið er til þess að engin bein sönnunargögn liggja fyrir um að huglæg afstaða M hafi verið sú að nota skiptilykilinn til að valda sjálfum sér líkamstjóni verður ekki fallist á að það sé sannað að M hafi með vilja ætlað að gera það. Af því leiðir að sú gagnályktun að tjón á líkama M hafi orðið vegna skyndilegs utanaðkomandi atburðar sem hafi gerst án vilja hans.

Hins vegar verður ekki hjá því litið að afstaða V byggðist á mati félagsins á háttsemi M og telur nefndin því rétt að taka afstöðu til þess hvort sú háttsemi geti haft áhrif á rétt hans til greiðslu bóta. Þegar litið er til þess sem kemur fram hér að ofan verður ekki lagt til grundvallar að M hafi sýnt ásetning til eigin líkamstjóns. Hins vegar verður, af lýsingum í gögnum málsins, talið sýnt að sú háttsemi M að nota skiptilykil með þeim hætti sem haft er eftir honum sé háttsemi sem telja verði til stórkostlegs gáleysis hans. Hvort sem þeytivinda var í gangi eða fór í gang við það að M átti við hana verður að telja að það setja hönd niður í þeytivinduna með þessum hætti sé til þess fallið að auka hættu á líkamstjóni með þeim hætti að sök M sé nokkur og honum hafi átt að vera sú hætta ljós.

Verður því fallist á bótaskyldu úr slysatryggingu launþega en af viðmiðunum 1. mgr. 90. gr. laga um váttryggingarsamninga verði að takmarka ábyrgð V um helming.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr slysatryggingu launþega hjá V en bótaréttur hans takmarkast við 50% af heildarbótafjárhæð.

Reykjavík 2. apríl 2020
Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.